

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 1Csp/68/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620201725
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Keselicová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:8620201725.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, sudkyňa JUDr. Jana Keselicová, v právnej veci žalobkyne B. Y., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX E. XX, zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o zaplatenie 189,47 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Určuje, že úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 9.6.2015, je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 189,47 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 189,47 eura od 8.10.2020 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 9.6.2015, v § 1 Hlavy 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinný(á) nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 EUR v prípade prvej upomienky a 12 EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 9.6.2015, v § 2 Hlavy 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17 EUR, ktorú musíte uhradiť.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou dňa 1.10.2020 proti žalovanému domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 189,47 eura a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že na základe úverovej zmluvy jej bol poskytnutý úver vo výške 1 800 eur, ktorý sa zaviazala žalovanému zaplatiť v 84 mesačných splátkach vo výške 40,92 eura. V úverovej zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 19,27 %, RPMN vo výške 21,2 % a priemerná RPMN vo výške 16,33 %. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva musí

obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej ako ZoSÚ), platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať: - adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 9 ods. 2 písm. c/ ZoSÚ), - dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ), - ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ). Zmluva o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 9.6.2015 neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c), f) a j) ZoSÚ. V Zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 9.6.2015 je tiež uvedená nesprávne celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 3 312,12 eura. Celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť predstavuje súčet (výška mesačnej splátky x počet splátok), čo predstavuje v danom prípade sumu 3 437,28 eura (40,92 eura x 84). Zmluva o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 9.6.2015 neobsahuje správny údaj o výške RPMN, ktorý je v zmluve uvedený vo výške 21,2 %. Hodnota RPMN sa vypočítava zo vzorca na výpočet RPMN. Správna výška RPMN podľa internetovej kalkulačky vychádza 22,41 %. V Zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo 9.6.2015 je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa a preto je podľa § 11 ods. 1 písm. d/ ZoSÚ bezúročný a bez poplatkov. Bezodôvodné obohatenie žalujem vo výške rozdielu medzi mojimi plátbami, t.j. 1 989,47 eura a výškou úveru 1 800,-- eur, teda 189,47 eura. Zmluva o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 9.6.2015 obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Ide o zmluvnú podmienku uvedenú v úverových zmluvných podmienkach žalovaného, k Zmluve o hotovostnom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 9.6.2015, v § 1 Hlavy 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinný(á) nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 EUR v prípade prvej upomienky a 12 EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky.“ V zmysle tohto ustanovenia sa mala zaviazat' na úhradu poplatkov za upomienky. Je neprijateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky, a ktoré si on sám určil pevnou sumou vopred. Výšku poplatkov za upomienky žalovaný žiadnym spôsobom neodôvodnil, a aj preto ich požadovanie od spotrebiteľa odporuje dobrým mravom. Ďalšia neprijateľná zmluvná podmienka sa nachádza v úverových zmluvných podmienkach

-3- 1Csp/68/2020

žalovaného, k Zmluve o hotovostnom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 9.6.2015, v § 2 Hlavy 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17 EUR, ktorú musíte uhradiť.“ K neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky uvádza, že zmluvnú pokutu si so žalovaným individuálne nedojednala. Zmluvná pokuta bola zakomponovaná do úverových podmienok, na vopred pripravenom tlačive zo strany žalovaného, pričom ju nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Na podporu jej tvrdení ohľadom neprijateľnosti zmluvných podmienok poukazuje aj na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9C/137/2016, z 3.10.2016, z ktorého cituje: „Procesný súd zastáva názor, že upomienky v prejednávanej veci majú jednoznačne sankčný charakter (viď ich výšku ako aj rozdielnu cenu za prvú a druhú upomienku hospodárskymi nákladmi na ich zhotovenie nepreukázanú ako aj to, že za poplatok nie je poskytované žiadne plnenie v prospech spotrebiteľa), čo treba považovať za neprípustné. Navyše tieto sankcie rovnako ako aj zmluvná pokuta opätovne netransparentne uvedené iba v ÚP a nie priamo v zmluve.“

3. Na pojednávaní konanom dňa 28.2.2022 súd pripustil rozšírenie žaloby o výrok: „Určuje, že úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 9.6.2015, je bezúročný a bez poplatkov.“

4. Predmetom konania bolo určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, vydanie bezodôvodného obohatenia vo výške 189,47 eura s príslušenstvom a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok.

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

6. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere - hotovostný a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 9.6.2015 (čl. 4 spisu) súd zistil, že žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 1 800 eur, ktorú sa zaviazala zaplatiť v 84 mesačných splátkach vo výške 40,92 eura. V zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 19,27 %, RPMN vo výške 21,2 %, priemerná RPMN vo výške 16,33 %.

7. Z úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - DUO (hotovostný úver a revolvingový úver), platné od 1.10.2014 (č.l. 11 spisu) v § 1 Hlavy 11, súd zistil, že: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy povinný(á) nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 EUR v prípade prvej upomienky a 12 EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky. V prípade, že ide o zaslanie úplne prvej upomienky počas trvania zmluvy, nebudeme Vám poplatok za upomienku účtovať. Bez ohľadu na počet zaslaných upomienok Vám bude poplatok za upomienku účtovaný maximálne dvakrát za kalendárny mesiac a len za upomienku zaslanú v listinnej podobe. Po zosplatnení úveru Vám už nebudú poplatky za upomienku účtované.“

8. Z úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - DUO (hotovostný úver a revolvingový úver), platné od 1.10.2014 (č.l. 11 spisu) v § 2 Hlavy 11, súd zistil, že: „Ak sa omeškáte s úhradou plátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17 EUR, ktorú musíte uhradiť. Táto pokuta Vám bude vyúčtovaná maximálne jeden krát za dobu trvania zmluvy,“

-4- 1Csp/68/2020

9. Z potvrdení na č.l. 19 až 21 spisu súd zistil, že žalobkyňa zaplatila žalovanému dňa 6.7.2015 sumu 40,92 eura, dňa 24.8.2015 sumu 40,90 eura, dňa 12.9.2015 sumu 40,92 eura, dňa 6.10.2015 sumu 40,92 eura a dňa 29.11.2015 sumu 1 825,79 eura.

10. V písomnom vyjadrení zo dňa 19.10.2020 a zo dňa 25.11.2021 žalovaný vzniesol námietku premlčania s poukazom na ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Skutkovo odôvodnil námietku premlčania tak, že žalobkyňa uhradila splátky na úverovú zmluvu v období od 12.7.2015 do 1.12.2015, kedy naposledy uhradila splátku úveru, ktorou došlo k predčasnemu splateniu úverovej zmluvy. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia považoval za premlčaný v trojročnej premlčacej dobe. Začiatok plynutia premlčacej lehoty počítal žalovaný od poslednej žalobkyňou uhradenej splátky dňa 30.11.2015. Žaloba bola doručená súdu 1.10.2020, preto nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia pred 1.10.2017 považoval za premlčané, tak v objektívnej, ako aj v subjektívnej premlčacej dobe. Namietal, že z jeho strany nedošlo k bezdôvodnému obohateniu, pretože všetky platby prijal oprávnené na základe platnej úverovej zmluvy. RPMN uvedenú v zmluve považuje za správnu spolu s predpokladmi jej výpočtu. Pokiaľ ide o dobu trvania zmluvy, aj keď zmluva neuvádza presný číselný dátum ukončenia zmluvy, použil objektívne zistiteľné kritéria, podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť, aká je doba trvania zmluva o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Žalovaný spochybnil existenciu naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení neprijateľností zmluvných podmienok v prípade predčasne ukončenej úverovej zmluvy. Podľa žalovaného zmluva o úvere neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach ku škode spotrebiteľa.

11. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

12. Žalobkyňa zotrvala na podanej žalobe.

13. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

14. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

15. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

16. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>9) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20210716?ucinnost=23.7.2008>> alebo Obchodného zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/>>, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>.

17. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti
-5- 1Csp/68/2020

porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

18. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoja ako celok (čl.6). Cieľ je garantovať vyššiu kvalitu života bežných ľudí (pozri napr. rozsudok Mostaza Claro bod 37 Asturcom bod 51).

19. Zmyslom ochrany spotrebiteľa je ochrana osôb, ktoré sa zúčastňujú na právnych vzťahoch trhového hospodárstva, avšak nie kvôli dosiahnutiu zisku. Charakteristickou črtou európskeho spotrebiteľského práva je ochrana slabšej zmluvnej strany a stieranie hranice medzi právom súkromným a verejným. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačení tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať a jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu. Význam spotrebiteľských zmlúv možno vidieť v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu - spotrebiteľa a jeho práva.

20. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spoločným znakom tejto novej kogentnej právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle.

21. Podľa ustanovenia čl. 3 ods. 2 Smernice rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

22. Podľa ustanovenia čl. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

23. Podľa ustanovenia čl. 5 Smernice Rady č. 93/13 EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde

-6- 1Csp/68/2020

existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7.

24. Podľa ustanovenia čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

25. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka (v znení platnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za

individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

27. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

28. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (v znení platnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

-7- 1Csp/68/2020

29. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

30. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné

meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) odplatu podľa osobitných predpisov, k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, s) výšku poplatkov hradených

-8- 1Csp/68/2020

spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, t) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=9.6.2015>> a podmienky ich uplatnenia, u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=9.6.2015>>, v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=9.6.2015>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=9.6.2015>>, z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=9.6.2015>> za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

31. Podľa § 11 ods. 1 písm. a), písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=10.4.2015>>, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=10.4.2015>>, s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=10.4.2015>>, z) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=10.4.2015>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=10.4.2015>>.

32. Podľa § 11 ods.4 zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v platnom znení), spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

33. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

34. Podľa § 451 ods.1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

35. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

36. Podľa § 187 ods. 1, ods. 2 CSP, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

-9- 1Csp/68/2020

37. Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

38. Podľa § 215 ods.1 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

39. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

40. Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

41. Podľa § 298 ods.2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

42. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

43. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

44. Podľa § 3 ods.1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení platnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

45. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalovaným túto charakteristiku spĺňa. Ide o typickú formulárovú spotrebiteľskú zmluvu. Všeobecné podmienky poskytnutia úveru žalobkyňa ovplyvniť nemohla, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovať úverov. Všetky režimy a opatrenia určené na ochranu spotrebiteľov platia bez ohľadu na typ štandardnej formulárovej zmluvy, a teda platia aj vo vzťahu k úverom ako tzv. absolútnym obchodnoprávnym vzťahom. Spotrebiteľské vzťahy, teda

-10- 1Csp/68/2020

zmluvy medzi podnikateľmi a spotrebiteľmi spadajú pod ochranu § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je neprípustné dojednať so spotrebiteľom nevýhodnejšie ustanovenie zmluvy, ako upravuje Občiansky zákonník.

46. Posudzovaný právny vzťah účastníkov konania je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver. Žalovaný bol od uzavretia zmluvy dňa 9.6.2015 v postavení dodávateľa a žalobkyňa v postavení spotrebiteľa, preto uvedený právny vzťah je v režime spotrebiteľského práva. Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať neprijateľné podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa pod sankciou ich absolútnej neplatnosti.

47. Právny vzťah strán sporu súd posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitného právneho predpisu zákona o spotrebiteľských úveroch, zákona o ochrane spotrebiteľa a všeobecného právneho predpisu Občianskeho zákonníka.

48. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere, o ktorú žalobkyňa opiera uplatnený nárok neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Bod 33. zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvádza konkrétnu výšku RPMN s uvedením pod čiarou, že RPMN bolo vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia tejto zmluvy bez uvedenia predpokladov použitých na výpočet tejto RPMN. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje ako povinnú osobitnú náležitosť písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere ročnú percentuálnu mieru nákladov s uvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, ak nie sú uvedené, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmyslom uvedenej zákonnej úpravy je jednoznačne ochrana záujmov spotrebiteľa, ktorý na základe uvedeného údajov vie zistiť cenu úveru a porovnávať medzi viacerými úvermi. Nie je naplnený zmysel uvedeného zákona, ak je výška RPMN v zmluve síce uvedená, ale bez toho, aby spotrebiteľovi bolo zrejmé, z akých konkrétnych predpokladov dodávateľ vychádzal pri určení jej konkrétnej výšky.

49. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu Prešov 3Co/7/2017, zo dňa 6.4.2017, podľa ktorého k údajom o RPMN (ročnej percentuálnej miere nákladov) odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údajoch o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarcu jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Odvolací súd preto zastáva názor, že týmito predpokladmi je uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokovej sadzby a prípadných poplatkov. Je nepochybné, že v predmetnej

úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne konštatoval súd prvej inštancie, že už len z tohto jediného dôvodu je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov (porov. rozsudok KSP0 sp.zn. 3Co 124/2016 z 3.11.2016). Je pritom nesporné, že v predmetnej zmluve spomínané predpoklady pre výpočet RPMN uvedené nie sú. Súd len

-11- 1Csp/68/2020

pripomína, že tá istá povinná náležitosť zmluvy 2 o spotrebiteľskom úvere je uvedená aj v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 a to v článku 10 ods. 2 písm. g/.

50. Obdobný záver prijal Krajský súd Prešov v rozsudkoch, napr. sp.zn. 19Co/228/2016 zo dňa 7.11.2017, sp.zn. 19Co/23/2019 zo dňa 30.5.2019 a ďalšie).

51. Podľa bodu 3. výroku rozsudku Súdneho dvora EÚ, vo veci C-448/17, podľa ktorého: „Článok 4 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere jednak neuvádza ročnú percentuálnu mieru nákladov a obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočňovanie tohto výpočtu, a jednak neuvádza úrokovú sadzbu, takáto okolnosť je rozhodujúcim prvkom v rámci analýzy dotknutého vnútroštátneho súdu v súvislosti s otázkou, či je podmienka uvedenej zmluvy týkajúca sa nákladov úveru vypracovaná jasne a zrozumiteľne v zmysle uvedeného ustanovenia.“

52. Pokiaľ ide o výšku RPMN, ktorá je uvedená v zmluve vo výške 21,20 %, podľa oficiálnej internetovej kalkulačky Ministerstva financií SR, z portálu Finančnej osvetly a ochrany finančného spotrebiteľa MF SR, ktorá vyžaduje aj zadanie dátumu úveru je RPMN 22,44 %, teda vyššia ako uvádzaná v zmluve. Údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť je nesprávny, pretože tento zodpovedá súčinnu splátok 84 a výšky splátky 40,92 eura, čo predstavuje sumu 3 437,28 eura, pričom v zmluve je uvedená suma 3 312,12 eura.

53. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere, o ktorú žalobkyňa opiera uplatnený nárok neobsahuje dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods.2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje uvádzať ako samostatnú náležitosť dobu trvania zmluvy. Pre naplnenie uvedenej zákonnej požiadavky nepostačuje uvádzať údaje, z ktorých sa dá doba trvania zmluvy odvodiť, ale doba trvania zmluvy musí byť v zmluve jednoznačne určená. K tomuto záveru dospel Krajský súd v Prešove v uznesení sp.zn 19Co/76/2019 zo dňa 20.2.2020, v rozsudku sp.zn. 6Co/116/2019 zo dňa 28.11.2019, sp.zn. 1CoCsp/19/2020 zo dňa 19.11.2020 a iných.

54. Ku konštatovaniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru postačuje, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje čo i len jednu zákonnú náležitosť.

55. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, súd prvým výrokom rozsudku určil, že úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere, V. zo dňa 9.6.2015, je bezúročný a bez poplatkov.

56. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobkyňa bol poskytnutý úver vo výške 1 800 eur a žalobkyňa doposiaľ žalovanému vrátila sumu 1 989,47 eura.

57. Druhým výrokom rozsudku súd zavial žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 189,47 eura (1 989,47 - 1 800) s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 8.10.2020 (odo dňa doručenia žaloby žalovanému, pričom žaloba sa považuje za výzvu na zaplatenie) do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Suma 189,47 eura predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré prijal od žalobkyne bez právneho dôvodu.

-12- 1Csp/68/2020

58. Žalovaný vzniesol námietku premlčania s poukazom na ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Skutkovo odôvodnil námietku premlčania tak, že žalobkyňa uhradila splátky na úverovú zmluvu v období od 12.7.2015 do 1.12.2015, kedy naposledy uhradila splátku úveru, ktorou došlo k predčasnému splateniu úverovej zmluvy. Na vydanie bezdôvodného obohatenia považoval za premlčaný v trojročnej premlčacej dobe. Začiatok plynutia premlčacej lehoty počítal žalovaný od

poslednej žalobkyňou uhradenej splátky dňa 30.11.2015. Žaloba bola doručená súdu 1.10.2020, preto nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia pred 1.10.2017 považoval za premlčané, tak v objektívnej, ako aj v subjektívnej premlčacej dobe.

59. Vo vzťahu k námietke premlčania zaťažovalo v konaní žalovaného bremeno tvrdenia, ako aj dôkazné bremeno na preukázanie zákonných podmienok premlčania uplatnenej pohľadávky.

60. 31. Podľa § 107 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

61. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabráňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva.

62. Pokiaľ ide o námietku premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorú vzniesol žalovaný, túto považuje súd za neodôvodnenú. Podľa názoru súdu na predmetnú vec je potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu podľa § 107 ods.2 Občianskeho zákonníka, ktoré sa vzťahuje na úmyselné bezdôvodné obohatenie. Žalovaný ako nebankový subjekt ma dlhodobo v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Žalovaný ako profesionál musel vedieť a poznať zákonnú požiadavku náležitosti úverovej zmluvy podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Zo strany žalovaného ide o konanie úmyselné (minimálne v rovine uzrozumenia) a nepoctivé vo vzťahu k spotrebiteľom.

63. Platby, ktoré prijal žalovaný od žalobkyne nad rámec poskytnutej sumy 1 800 eur sú plnením bez právneho dôvodu, pretože predmetný úver bol bezúročný a bez poplatkov od jeho uzavretia dňa 9.6.2015.

-13- 1Csp/68/2020

64. K všetkým úhradám zo strany žalobkyne na predmetný úver došlo v časovom období od 6.7.2015 až do 29.11.2015 (č.l. 19 - 21 spisu). Uvedenú skutočnosť žalobkyňa preukázala listinnými dôkazmi, žalovaný ju nespochybňoval, a preto nebola sporná a v ďalšom konaní nebola predmetom dokazovania.

65. Keďže samotná úverová zmluva bola uzatvorená 9.6.2015 a žaloba bola podaná na súde dňa 1.10.2020, teda pred uplynutím desaťročnej objektívnej premlčacej doby, ktorá by uplynula 9.6.2025. Všetky plnenia, ktoré žalobkyňa poskytla žalovanému z titulu tejto úverovej zmluvy boli poskytnuté po dátume 9.6.2015 (konkrétne od 6.7.2015 do 29.11.2015) a do podania žaloby 1.10.2020 objektívna premlčacia doba desať rokov neuplynula pri žiadnej splátke.

66. Pokiaľ ide o právny názor vyslovený Najvyšším súdom SR v uznesení sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018, tento bol vyvrátený rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-485/19 LH, proti Profi Credit Slovakia, s.r.o. zo dňa 22.4.2021 týkajúci sa objektívnej premlčacej doby. Podľa uvedeného rozsudku Súdneho dvora EÚ, zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnené zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe

podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.

67. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu sp.zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018 vyplýva, že spotrebiteľ odvolávajúci na objektívnu premlčaciu lehotu by mal preukazovať úmysel žalovaného získať majetkový prospech na jeho úkor. Realizácia uvedeného právneho názoru v praxi, by znamenala praktickú nemožnosť spotrebiteľa takéto skutočnosti preukázať, jednak z dôvodu, že nie je v dispozičnej sfére spotrebiteľa mať všetky informácie týkajúce sa konania veriteľa a jednak z dôvodu nejasností, vo vzťahu ku ktorej fyzickej osobe by mal spotrebiteľ dokazovať vedomosť o porušovaní jeho práv v prípade, ak je veriteľ právnická osoba.

68. Súdny dvor EÚ rozhodoval na základe návrhu na začatie prejudiciálneho konania podaného rozhodnutím Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.6.2019 a poskytol jednoznačnú odpoveď v vzťahu k aplikácii ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Právna úprava § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka o premlčaní práva spotrebiteľa v trojročnej objektívnej premlčacej dobe (počítanej odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu) na vrátenie súm neoprávnené zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok odporuje článku 47 Charty a princípu efektivity (Právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces).

69. Z uvedeného rozsudku Súdneho dvora EÚ vyplýva, že právo spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje v desaťročnej premlčacej dobe, pretože aplikácia trojročnej premlčacej doby je v rozpore s čl. 47 Charty a zásadou efektivity (Právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces).

-14- 1Csp/68/2020

70. Aktuálne zaujal rovnaký právny názor Krajský súd Prešov v rozsudku zo dňa 21.9.2021 sp.zn. 10CoCsp/14/2021 s poukazom na vyššie citovaný rozsudok Súdneho dvora EÚ. Podľa uvedeného rozsudku, ak žalovaný subjekt dlhodobo pôsobiaci na finančnom trhu, ktorého predmetom činnosti je poskytovanie úverov, v rozpore so zákonom nedodrží predpísané náležitosti zmluvy spôsobujúce, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, jeho konanie nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Je skutočne veľmi ťažko uveriť, aby žalovaný ako banka nemal vedomosť o tom, čo môže spôsobiť uzavretím zmluvy bez uvedenia týchto náležitostí a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzročený.

71. K obdobnému záveru dospel Krajský súd v Prešove v uznesení sp.zn. 20CoCsp/1/2021 zo dňa 28.9.2021 s poukazom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-485/19 LH, proti Profi Credit Slovakia, s.r.o. zo dňa 22.4.2021 ako aj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie v spojených veciach C698/18 a C699/18. Výsledky uvedených prejudiciálnych konaní nepodporujú zámer vychádzajúci z rozhodnutia Najvyššieho údu SR vo veci sp.zn. 1Cdo-238/2017 vo vzťahu k dôkaznému bremenu preukazovania úmyslu.

72. Žalovaný v priebehu konania nepreukázal, že k bezdôvodnému obohateniu na jeho strane došlo neúmyselne.

73. Subjektívna premlčacia doba môže začať plynúť kedykoľvek počas plynutia objektívnej premlčacej doby, inak povedané, k subjektívnej vedomosti oprávneného subjektu naplnením predpokladov vedomosti o bezdôvodnom obohatení a osobe, ktorá sa bezdôvodne obohatila, môže dôjsť kedykoľvek v rámci plynutia objektívnej premlčacej doby. Objektívna premlčacia doba plynie pri bezdôvodnom obohatení od naplnenia skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia.

74. Subjektívna premlčacia doba plynie od vtedy, kedy ten na úkor koho bolo bezdôvodné obohatenie získané, skutočne zistí, že môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, a to bez ohľadu na to, že sa o tom mohol dozvedieť skôr. Ide o získanie vedomosti o tom, že spotrebiteľ nemal platiť, nie o tom, že plátil. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre

uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal, nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr (rozsudok NS SR, sp. zn. 3 Cdo 145/2004). Inak povedané, pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného. Obdobne z rozsudku Krajského súdu Prešov sp.zn. 21 Co/108/2018 zo dňa 24.1.2019 je zrejmé, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúce poznanie skutkových okolností bezdôvodného obohatenia, týkajúce sa jeho vzniku a výšky.

75. Žalovaný vzniesol námietku premlčania podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda námietku premlčania vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe.

-15- 1Csp/68/2020

76. Pokiaľ ide o uplynutie subjektívnej premlčacej lehoty, žalovaný súdu neposkytol žiadne skutkové tvrdenia, napriek tomu, že ho v konaní zaťažovala bremeno tvrdenia, ako aj dôkazné bremeno. Inými slovami pre unesenie dôkazného bremena bolo na žalovanom, aby v konaní tvrdil a preukázal, že žalobkyňa sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela skôr ako dva roky pred podaním žaloby. Žalovaný tieto skutočnosti ani netvrdil, preto nemohol uniesť ani dôkazné bremeno. Vzhľadom na neunesenie dôkazného bremena žalovaným, súd považoval vznesenú námietku premlčania za neodôvodnenú.

77. Pre úplnosť súd uvádza, že z obsahu spisu je zrejmé, že žalobkyňa splnomocnila zástupcu na podanie žaloby dňa 25.9.2020 a žalobu podala na súd dňa 1.10.2020. Skoršiu vedomosť žalobkyne o bezdôvodnom obohatení žalovaný v konaní netvrdil a teda nepreukázal. Vo vzťahu začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby je bez právneho významu, kedy žalobkyňa splatila úver a relevantné je len okamih, kedy sa dotknutá osoba dozvedela, že plniť nemala a nie že plnila. Pritom nie je možné vychádzať z predpokladov, kedy sa žalobkyňa mala alebo mohla dozvedieť.... Zákonná úprava §107 ods.1 Občianskeho zákonníka vyžaduje jednoznačne skutočnú vedomosť oprávnenej osoby slovami ... dozvie....

78. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 10CoCsp/14/2021 zo dňa 21.9.2021: „V súvislosti s posudzovaním behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa vstupuje do zmluvného vzťahu so žalovaným ako so subjektom podnikajúcim v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov v dobrej viere, že žalovaným predložená a vopred pripravená zmluva bude obsahovať všetky náležitosti vyžadované v tom čase účinným zákonom o spotrebiteľských úveroch. V čase úhrady poslednej splátky žalobkyňa ako priemerný spotrebiteľ nemohla ani len predpokladať, že žalovanému uhrádzala aj peňažné plnenia, na ktoré mu zákonný nárok nevznikol. V reálnom živote totiž bežný spotrebiteľ má vedomosť len o tom, že uzatvoril zmluvu o úvere s veriteľom, a že na účet veriteľa má splácať jednotlivé splátky podľa zmluvy. Začiatok subjektívnej premlčacej doby je viazaný na skutočnú vedomosť oprávneného o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o osobe, ktorá sa na jeho úkor obohatila. Slová „keď sa oprávnený dozvie“, je potrebné vykladať v tom zmysle, že oprávnená osoba musí nadobudnúť vedomosť o skutočnostiach uvedených v ustanovení § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nie je možné len predpokladať, že by oprávnená osoba mohla skutkové okolnosti vedieť alebo že by sa o tom mohla dozvedieť alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. V prejednávanej veci je nepochybné, že žalobkyňa o uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj o povinnostiach zo zmluvy vyplývajúcich, mala vedomosť. Samotná vedomosť o týchto skutočnostiach sama o sebe neznamená aj skutočnú vedomosť spotrebiteľa o tom, že vzniklo bezdôvodné obohatenie. Na to, aby bezdôvodné obohatenie vzniklo, je potrebné, aby sa uplatnila fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a na jej uplatnenie je zase potrebné, aby boli splnené presne špecifikované predpoklady vyplývajúce zo zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Na to, aby sa spotrebiteľ skutočne dozvedel o bezdôvodnom obohatení, musel by skutočne vedieť, že na ním uzatvorenú zmluvu o úvere sa vzťahuje fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti vyplývajúca zo zákona.“

79. Ďalej sa žalobkyňa domáhala určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok.

80. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/27/2018 zo dňa 28.3.2019: „Žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie
-16- 1Csp/68/2020

spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C.s.p. Ide o osobný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53 a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.“

81. Vo vzťahu k žalovanému už bolo opakovane právoplatne rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvných podmienok (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13CoCsp/32/2020 zo dňa 30.3.2021, sp.zn. 18CoCsp/142/2019 zo dňa 29.4.2021, sp.zn. 19CoCsp/54/2020 zo dňa 10.6.2021, sp.zn. 20CoCsp/7/2021 zo dňa 28.9.2021).

82. Súd postupom podľa § 298 ods. 1 CSP určil neprijateľnosť uvedených zmluvných podmienok, pretože zakladajú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a neboli medzi stranami individuálne dohodnuté. Možnosť žalobkyne ovplyvniť obsah vopred pripravených zmluvných podmienok predložených žalovaným na podpis je úplne iluzórna.

83. Tretím výrokom rozsudku súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere, č. XXXXXXXXXX, zo dňa 9.6.2015, v § 1 Hlavy 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinný(á) nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 EUR v prípade prvej upomienky a 12 EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

84. Predmetnou zmluvnou podmienkou si žalovaný sám určil pevnou sumou vopred výšku poplatkov za upomienky a tieto žiadnym spôsobom neodôvodnil. Rovnako ničím neodôvodnil vyšší poplatok za druhú, prípadne ďalšiu upomienku. Poplatky za upomienky mali pre žalobkyňu sankčný charakter. Žalovaný nijako nešpecifikoval ich konkrétnu výšku a plnenie, ktoré je za to poskytované spotrebiteľovi. Navyiac, tento poplatok bol uvedený v úverových podmienkach a nie v zmluve. Tento poplatok nemal pre žalobkyňu z materiálneho hľadiska žiaden zmysel a bol len v záujme žalovaného.

85. Štvrtým výrokom súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere, č. XXXXXXXXXX, zo dňa 9.6.2015, v § 2 Hlavy 11. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17 EUR, ktorú musíte uhradiť.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

86. Táto zmluvná podmienka taktiež nebola so žalovaným individuálne dojednaná, bola zakomponovaná do vopred pripravených úverových podmienok na pripravenom tlačive zo strany žalovaného a žalobkyňa ju žiadnym spôsobom nemohla ovplyvniť. Zmluvná pokuta mala popri zákonných úrokoch z omeškania znásobovať sankcie pre spotrebiteľa, čo je neprijateľné. Zmluvná pokuta vôbec nezohľadňuje konkrétne okolnosti prípadu, keď sa

-17- 1Csp/68/2020

spotrebiteľ dostane do omeškania s plnením záväzku. Zmluvná pokuta nerozlišuje prípady krátkodobého omeškania od prípadného dlhšieho omeškania s plnením záväzku.

87. Žalobkyňa vymedzila žalobu tak, že došlo k porušeniu konkrétnych práv žalobkyne ako spotrebiteľky tým, že súčasťou úverového vzťahu boli neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré mohli zhoršiť jej zmluvné postavenie ako predpokladá ustanovenie § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka.

88. Žalovaný v rámci povoleného predmetu činnosti poskytuje úvery z vlastných zdrojov. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť je žalovaný povinný pri vykonávaní uvedenej činnosti postupovať s náležitou

odbornou starostlivosťou pri dodržaní všeobecne záväzných právnych noriem a v súlade s dobrými mravmi.

89. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody súd určil vyššie uvedené zmluvné podmienky za neprijateľné a teda za neplatné podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

90. O trovách strán, súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobkyňa mala v konaní plný úspech, preto má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

P O U Č E N I E : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v troch vyhotoveniach na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodných skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).